

N.B.: (1) Attempt any **four** questions.

(2) All questions carry **equal** marks.

(3) Draw **maps** and **diagrams** wherever necessary.

(4) Use of **map stencils** is **allowed**.

Q1. Discuss 'The drainage basin as a geomorphic unit'.

Q2. Explain the relationship between the width and depth of channel, water discharge and velocity of flow.

Q3. Give an account of 'At-a-station hydraulic geometry'.

Q4. What is river rejuvenation? Which landforms indicate rejuvenation of a river?

Q5. Explain different types of features associated with flood plains.

Q6. Write short notes (**any two**)

a. Horton's overland flow

b. Concept of grade

c. Impact of human activities on fluvial systems

मराठी रूपांतर

(वेळ : २ ½ तास)

[एकूण गुण - ६०]

सूचना: (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(३) योग्य ठिकाणी नकाशे व आकृत्या काढा.

(४) स्टेनसिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

प्र १. नदीचे खोरे (पाणलोट क्षेत्र) याची भूरूपशास्त्रीय एकक म्हणून चर्चा करा.

प्र २. नदी मार्गाची रुंदी व खोली, प्रवाहातील जलौघ आणि प्रवाहाचा वेग यांच्यातील सहसंबंध स्पष्ट करा.

प्र ३. नदीमार्गाच्या 'एक स्थान विशिष्ट प्रवाहजन्य भूमितीचा' वृत्तान्त लिहा.

प्र ४. नदीचे पुनरुज्जीवन म्हणजे काय? कोणती भूरूपे नदीचे पुनरुज्जीवन दर्शवतात?

प्र ५. पूर मैदानाशी निगडित विविध भूरूपांचे वर्णन करा.

प्र ६. टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)

अ) हॉर्टनचा पृष्ठप्रवाह नियम

ब) 'ग्रेड' ही संकल्पना

क) मानवी हालचालींचा नदी प्रणालींवर होणारा परिणाम

*****